

Kitüntetéses doktoravatás a tudományegyetemen

(Folytatás az 1. oldalról.)

tára küzdötte fel magát, de a többiek is nagy ívű pályát jártak be nemcsak szakmájukban, hanem új világunk születésének hirdetésében, tervezésében és építésében.

Magas szintű, a látóhatáron távolra tekintő, igazi tudomány eresztett gyökeret a József Attila egyetem műhelyeiben. Ennek csak egyik jelzője Szent-Györgyi Albert Nobel-díja. Ami azonban legálább ekkora súllyal esik latba; kivüle még számosan teremtetek vagy vittek, sőt visznek tovább iskolát, legfőként a természettudományok terén, de a társadalomtudomány egyik-másik ágazatában is!

Önmagában elegendő bizonyosság erre az egyetem oktatói tevékenységének sikere. Ami részben kifejeződik abban, hogy az itteni egyetemen, felsőfokú oktatási intézmények egyetemi tanárai, docensei, adjunktusai és tanársegédei között szép számmal vannak akadémiai tagok, tudományok doktorai, kandidátusai, valamint Kossuth-, illetve Állami-díjasok!

De ugyanúgy önmagában is minősítse ez az egyetem folyó oktató-nevelő munka színvonalának. Aminek egyik megjelenési formája a szép számú aranygyűrűs doktor itt történő avatása. A szegedi József Attila Tudományegyetem életének utóbbi 17 esztendejében — a maival együtt — kilenc alkalommal került erre sor. A gyakorisá-

got most a kitüntetett doktorok szokatlanul nagy száma tetézi újabb sikerrel; ma négy ifjú doktort avattak, akiknek — név szerint: dr. Csizmas József és dr. Kemenes László jogásznak, dr. Maróti Péter fizikusnak és dr. Szendrei Ágnes matematikusnak — a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa tanulmányi eredményük elismerésül, kitüntetésként, az államunk címerével ékesített aranygyűrűt adományozta.

Amikor e jeles teljesítmények megszületésében az egyetem érdemeit hangsúlyozom, semmivel sem kívánom csökkenteni az ifjú aranygyűrűs doktorok személyi adottságát, tehetségét, szorgalmát, kitartását és odaadását. A tehetség, az adottság csak kedvező feltételek esetén bontakozhat ki! E feltételek között érhetjük nyommon az iskolát, az egyetemet, a szülők odaadását és támogatását csakúgy, miként társadalmi rendszerünket, szocialista világunkat, amely termékeny talajul szolgál a belévetett magnak.

Utravalól egyetlen gondolatot szeretnék felidézni: a kitüntetéses doktoravatás szertartásával nem teljesült be tanulmányuk. Csak a kiváló tanulónak állnak utána, a tevékenységnek azonban még előtte. Ha az elméletnek a gyakorlat a próbaköve, akkor a tanulmányi eredményeknek a tett, az életmű. Arra kérem Önöket, tisztelt ifjú doktorok, hogy ezt jól vessék az emlékeztükbe. Az aranygyűrű, ame-

lyet most ádadok Önöknek, a maga jelképével erre emlékeztesse valamennyiüket az élet, a munkasélet széles és messzire nyúló útján haladtukban.

Az ünnepélyesség e meghitt pillanatában azt kívánom mindnyájuknak, hogy jó egészséggben, az alkotó tevékenység örömeivel és kötelességével viseljék a gyűrűt. Az egyetemnek, a tisztelt tanári és oktatói karnak pedig azt, hogy még sok, az Önökhöz hasonló példás teljesítménnyel öregbítse a József Attila Tudományegyetem jó hírét, eredményesen fáradozzon szocialista kultúránk, magyar népünk műveltségének felvirágoztatásán.

Doktorrá avatásukért és a kitüntetésért Csizmas József mondott köszönetet. Végül a József Attila Tudományegyetem tanácsa nevében dr. Antalffy György rektor köszönt meg az Elnöki Tanács elnökének az egyetem volt hallgatóinak aranygyűrűs kitüntetését, üdvözölte felavatott fiatal doktortársait. Az ünnepség a Szózat hangjával fejeződött be.

Losonczy Pál délután — dr. Perjesi László, dr. Hanga Mária és dr. Antalffy György kíséretében — látogatást tett a József Attila Tudományegyetem Kibernetikai Laboratóriumában. A regionális színtérenként tevékenységéről dr. Székely Sándor, a kibernetikai laboratórium vezetője tájékoztatta az Elnöki Tanács elnökét, s mutatta be a vendégeknek az intézményt.

A kitüntetett doktorok

Csizmas József 1955. május 27-én Szolnokon született. Középiskolai tanulmányait a szolnoki Veresegyházi Ferenc Gimnáziumban végezte. A középiskola minden osztályában és az érettségi vizsgán kitűnő eredményt ért el. A KISZ-szervezetben vezetőségi tag volt, politikai oktatásokat szervezett. Egyetemi tanulmányait 1973-ban kezdte meg az Állam- és Jogtudományi Kar nappali tagozatán. Itt valamennyi szigorlatát, összes kötelező kollokviumát jeles eredménnyel tette le, s jeles eredménnyel volt valamennyi gyakorlati jegye is. Államvizsgáját ugyancsak kitűnő eredménnyel tette le, doktori szigorlatának eredménye summa cum laude. Mindig szívesen vett részt olyan közösségi megmozdulásokban, ahol tudását kamatoztathatta. Több tudományos diákkörnek volt tagja, s harmadik éves korában a diákköri tanács elnöke lett.

Kemenes László 1954. július 14-én Szegeden született. Középiskolai tanulmányait az egyetem Ságvári Endre gyakorló gimnáziumában kitűnő eredménnyel végezte és ugyancsak kitűnő eredményt ért el az érettségi vizsgán. A KISZ-alapszervezetben igen tevékenyen dolgozott. Érdeklődése sokoldalú. Az Állam- és Jogtudományi Karon 1972-ben kezdte meg tanulmányait, melyeknek során minden szigorlatán és kollokviumán jeles eredménnyel felelt meg, s jeles volt minden gyakorlati jegye. Államvizsgáját kitűnő eredménnyel tette le, szakdolgozata jeles minőségű.

A kar mozgalmi életében kezdettől fogva bekapcsolódott. Évfolyamának alapszervezeti KISZ-titkáráként dolgozott, másodéves korától. Mozgalmi munkáját tanulmányi munkájához hasonlóan mindig magas színvonalon jellemezte.

Maróti Péter 1950. október 14-én született Szegeden. Általános és középiskolai tanulmányait is a városban végezte, majd 1969-ben kitűnő eredménnyel érettség-

A kitüntetett doktorok: (balról jobbra) Csizmas József, Kemenes László, Maróti Péter és Szendrei Ágnes

gizett a Ságvári Endre Gimnáziumban. Egyetemi tanulmányait a Természettudományi Kar fizikus szakán 1974-ben fejezte be. Minden tanulmányi időszakban valamennyi érdemjegye jeles volt. Fizikából országos tanulmányi versenyt nyert 1969-ben, majd a III. Nemzetközi Fizikai Diákolimpia első díját nyerte. Három országos diákköri konferencián nyert 1972–1975 között különdíjakat, illetve első díjat. Doktori szigorlatát 1976-ban summa cum laude minősítéssel tette le. A közönségi munkából is mindvégig kivette részét. Gimnáziumi éveit alatt KISZ-vezetőségi tagként, egyetemi tanulmányai során pedig, mint az egyetemi KISZ-bizottság tagja tevékenykedett.

Szendrei Ágnes 1953. július 14-én született Szegeden. Középiskolai tanulmányait a Ságvári Endre gyakorló gim-

náziumban végezte, minden osztályban kitűnő eredményt ért el, kitűnően érettségizett. Egyetemi tanulmányai alatt valamennyi szigorlatát és kollokviumát jeles eredménnyel tette le, minden gyakorlati jegye jeles volt, államvizsgáján kitűnő eredménnyel felelt meg, doktori szigorlatának eredménye summa cum laude. Megnyerte 1969-ben az Országos Arany Dániel matematikai tanulmányversenyt, 1970-ben pedig az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny győztese volt matematikából. Egyetemi tudományos diákköri pályamunkáival megnyerte a XII. és XIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia fődíját. A KISZ-nek 1967 óta tagja, egyetemi éve alatt végig tanulmányi csoportvezetőként tevékenykedett, és a matematikai tudományos diákkör aktív tagja volt.

Vasútvillamosítás

Szerdán, tegnap a MÁV kecskeméti nagyállomásán rendezett ünnepséggel megkezdődött a Cegléd–Kiskunfélegyháza–Kiskunhalas vasútvonal villamosítása. Mint az ünnepségen Urbán Lajos közlekedési- és postaiügyi államtitkár bejelentette, erre a munkára tervben felül kerül

sor, s ezt elsősorban gazdasági szempontok indokolják. A villamosvontatás ugyanis ma még sokkal olcsóbb, mint a Diesel-mozdonyok üzemeltetése. A vonal szakaszon már 1980. december 31-én megindulhat a villamosvontatás, ami a jelenlegihez képest tízezer tonna

KGST

Közútfejlesztési program

A KGST-országok közútfejlesztési programja szerint 1990-ig 39 fűtat építenek, összesen 24 ezer kilométer hosszúságban. A tervben előirányzott legfontosabb útvonalak között van az NSZK–NDK-határállomásától, Marienborntól Berlin–Varsó érintésével Moszkvába, a Rostoktól Berlinen, Prágán, Budapesten és Bukaresten át Constantába, a Gdanskától Varsó, Pozsony át Budapestre, valamint a Moszkvától Bukaresten át Szófiáig vezető fő út-

vonal. Tervezik az Európát átszelő „észak–dél” autópálya felépítését, tíz európai ország együttműködésével. Ez a csaknem 10 ezer kilométer hosszú autópálya a Balti-tengertől indul ki, és eljut az Adriai-, az Égei- és a Fekete-tengerig. Megépítésében tehát Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Görögország, Jugoszlávia, Lengyelország, Olaszország, Magyarország, Románia és Törökország is érdekelt. (MTI)

Megkezdődött az Akadémia közgyűlése

Átadták az akadémiai aranyérmet és díjakat

Szerdán az MTA vári kongresszusi termében megkezdődött tudományos életünk legjelentősebb idej eseménye: az Akadémia 139. közgyűlése. A kibővített zárt ülés elnökségében helyet foglalt Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese, Szentágothai János akadémikus, az MTA elnöke, Márta Ferenc akadémikus, az MTA főtájtára, Fülöp József, Pach Zsigmond Pál és Somos András akadémikusok, az MTA alelnökei, Köpeczi Béla akadémikus és Láng István, a biológiai tudományok doktora, az MTA főtájtárhelyettesei. Nagy számban voltak jelen az Akadémia tagjai, az intézmények vezetői, kutatói és a tudományos élet ismert személyiségei.

A közgyűlés résztvevőit elnöki megnyitójában Szentágothai János köszöntötte. A tanácskozásról szólva hangsúlyozta:

— Közgyűlésünk — az Akadémiát a kor követelményeinek jobban megfelelő, megnövekedett országos feladatainak teljesítésében segítő új törvényerejű rendelet szellemében hozott elnökségi határozat szerint — ismét munkaközgyűlés jellegű. Ezt az a logikus kíváncsalom indokolja, hogy az Akadémia testületi és szakigazgatási működési ciklusai egymással, valamint az ötéves népgazdasági tervekkel is összhangba kerüljenek. Az átmenet legkevésbé zavaró és legkevesebb zavarral járható útjának az a megoldás kínálkozott, hogy a jelenlegi testületi tisztikar megbízásának 1980-ig, tehát egy évvel történő meghosszabbítását kérjük. addig, ameddig a szakigazgatás vezetőinek a kinevezése érvényes.

Az MTA elnöke ezt követően aláhúzta, hogy a tapasztalatok szerint a munkaközgyűlések új rendje egyre inkább beválik. A régi és kissé díszes liturgiába való megmerevedés veszélyét magába rejtő közgyűlések első napja mindinkább egy-egy nagyobb társadalmi jelentőségű kérdés széles körű vitája váltja fel. E tudományos előadások rendszere — némi útkeresés próbálkozás jegyével — az utóbbi két évben hazai tudományos életünk és egész tudományos közösségünk érdeklődését felcsigázó, megmozgató eseménynek vált.

— Közben — szinte észrevétlenül — olyan tenden-

cia is jelelkezik, hogy a tudományos osztályok többsége már elsősorban nem saját tudományköre szűkebb kérdéseivel foglalkozik. Talán mostani közgyűlésünkön először érezni leginkább ezt a változást, amelyet a tegnapi és tegnapelőtti lezajlott úgynevezett osztálynapok programjaiban is érzékelhetünk. Osztályaink többsége különböző vetületekben csupa olyan átfogóbb interdisciplinális vagy multidisciplinális témát tűzött maga elé, amely iparunk és népgazdaságunk egy-egy olyan alapvető kérdését próbálja elemezni a tudományos problémák és az új kutatási lehetőségek, valamint eredmények szempontjából, amely az ország előtt álló feladatok megoldásában döntő jelentőségű.

A megnyitó beszédet követően Szentágothai János átadta az akadémiai aranyérmet és díjakat.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége az 1979. évi akadémiai aranyérmet Major Máté akadémikusnak, a Budapesti Műszaki Egyetem nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárának adományozta az építészeti, az építészeti elméleti és az építészettörténeti kutatások terén elért kimagasló eredményeiért, valamint az Akadémia testületében hosszú ideje végzett tudománypolitikai és tudománysszervező munkájáért. Martinkó András, az irodalomtudományok kandidátusa, az irodalomtudományi intézet nyugalmazott tudományos főmunkatársa a „Teremtő idők” című tanulmánykötetért, a magyar irodalmi felvilágosodás és romantika nagy alkotójának műveit elemző alapvető irodalomtörténeti feltáró, értelmező és értékelő munkájáért kapott akadémiai díjat. Ferenczi Endre, a történelemtudományok doktora, az ELTE bölcsészettudományi kara ókortörténeti tanszékének egyetemi tanára az Akadémiai Kiadónál megjelent „From the patrician state to the patricio-plebeian state” című, a korai római társadalomról szóló monográfiájáért, Lackó Miklós, a történelemtudományok doktora, a történettudományi intézet tudományos osztályvezetője, a „Válságok és válaszok” című, a két világháború közötti magyar társadalom helyzetének újszerű feldolgozását tartalmazó kötetért vehette át a kitüntetést. Medveczky László, a fizikai tudományok kandidátusa, az Atommagkutató Intézet tudományos osztályvezetője, Somogyi György, a fizikai tudományok kandidátusa, az Atommagkutató Intézet tudományos főmunkatársa a nukleáris nyomdetektorok módszereinek továbbfejlesztését, az interdisciplinális, valamint népgazdasági alkalmazását szolgáló, utóbbi években elért kiemelkedő eredményekért kaptak megosztott díjat. Szemerédi Endre, a matematikai tudományok doktora, a Matematikai Kutatóintézet tudományos osztályve-

zetője, a kombinatorikus számelméletben elért eredményeiért részesült a díjban.

Megosztott díjjal ismerték el Solymos Rezső, a mezőgazdasági tudományok doktora, az Erdészeti Tudományos Intézet tudományos főosztályvezetője, Békó Albert, Halupa Lajos, Kiss Rezső és Medlik Géza, az Erdészeti Tudományos Intézet főmunkatársai tevékenységét, az erdőnevelési és fakitermelési kutatásokat elősegítő országos kísérleti hálózat megszervezését és működtetését.

Petrányi Győző, az orvos-tudományok doktora, az Országos Haematológiai és Vértranszfúziós Intézet osztályvezetője, Varga Miklós, Onody Klára és Gyödi Éva, az Országos Haematológiai és Vértranszfúziós Intézet munkatársai a természetes „ölő” (killer) lymphocita funkcióknak a histocompatibilitási rendszerrel (hl) való genetikai kapcsolatának, valamint e kapcsolatnak a daganatokkal szembeni védekezésben betöltött szerep felismeréséért részesültek megosztott díjban. Pulay Péter, a kémiai tudományok kandidátusa, az ELTE általános és szervetlen kémiai tanszékének tudományos főmunkatársa a kvantumkémia, főleg a molekuláris potenciálfületek meghatározásában elért eredményeiért vehette át az akadémiai díjat. Gráf Lászlónak, a biológiai tudományok kandidátusának, a Gyógyszerkutatási Intézet osztályvezetőjének átnyújtott kitüntetés az elmebetegségek potenciális gyógyszerének tekinthető endorfinok izolálásában és a fájdalomcsillapító hatású enkefalin-származékok szintézisében elért, nemzetközileg is elismert eredményeiért szült. Fekete Ferenc, a közgazdaságtudományok doktora, a Marx Károly

Közgazdaságtudományi Egyetem politikai gazdaságtan tanszékének egyetemi tanára az „Economics of cooperative farming-objectives and optima in Hungary”, valamint a „Célok és optimumok a termelőszövetkezeti gazdálkodásban” című műveitért kapta meg az akadémiai díjat.

Megosztott díjjal jutalmazták Cseh-Németh Józsefnek és Zelenka Tibornak, az Országos Érc- és Ásványbányák főgeológusának, illetve főgeológus-helyettesének a reccsi mélyszinti ércecesedés bányászati, s az ezzel kapcsolatos nagyberuházást lehetővé tevő geológiai, tereptani kutatások irányításában és elvégzésében elért eredményeit. Mészáros Ernő, a földtudományok doktora, az Országos Meteorológia Szolgálat központi légkörfizikai kutatóintézetének igazgatója, a világszerte elismert magyar levegőkémiai kutatások megindításáért és önálló iskolává fejlesztéséért, valamint az első magyar levegőkémiai kézikönyvért vehette át az akadémiai díjat.

Az Akadémia közgyűlése ma folytatja munkáját.

(MTI)